

EKONOMİK GÖRÜNÜM

EKONOMİ POLİTİKALARI GENEL BAŞKAN YARDIMCILIĞI
Eylül 2013, No: 70

Bu sayıda:

-Temmuz ayı dış ticaret verileri

-Ağustos ayı dış ticaret ve enflasyon verileri değerlendirilmiştir.

Yıllık Dış Ticaret Açığı 93,4 Milyar Dolara Çıktı

→ Temmuz ayında, 2012 yılının aynı ayına göre ihracat %2,2 artarak 13,1 milyar dolar, ithalat ise %10 artarak 22,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı da %22,5 artarak 9,8 milyar dolara çıktı.

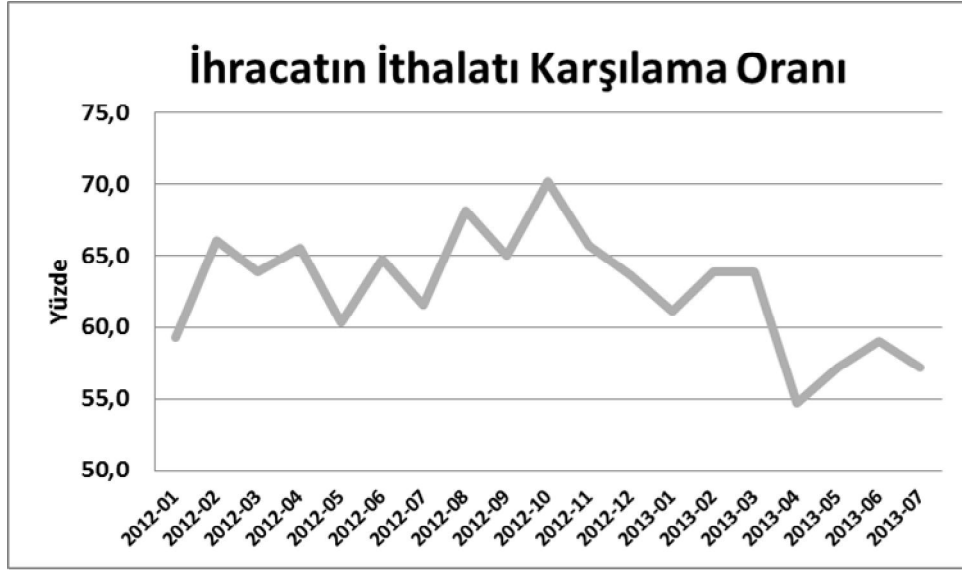
→ 12 aylık ihracat geçtiğimiz yılsonuna göre yüzde 0,8 artarak 153,6 milyar dolara, ithalat ise yüzde 4,4 artarak 247,1 milyar dolara çıktı. Böylece bir yıllık dış ticaret açığı da Temmuzda 2012 Aralık ayına göre yüzde 11,1 artarak 93,4 milyar dolara ulaştı. **Bu, Haziran ayında yayımlanan ve en son resmi doküman olan X. Kalkınma Planında yer alan 94.4 milyar dolarlık yıllık dış açık tahmininin bu yılın Ağustos ayında aşılacağını ortaya koyuyor.**

Altın Ticareti Ters Etki Yapıyor

→ Geçtiğimiz yıl dış ticaret dengesini olduğundan iyi gösteren altın ticareti bu yıl ters etki yapıyor. Nitekim altın ticareti hariç tutulduğunda dış açığıdaki artış Temmuz ayında yüzde 6,4'e düşüyor. **Ancak önceki iki ayda altın hariç dış açığıdaki düşme eğiliminin bu ay yeniden artışa döndüğü de dikkate alınır dış açığıdaki bozulmanın yılsonuna doğru hızlanması beklenmeli.**

→ Diğer taraftan enerji hariç dış ticaret açığındaki artışın yüzde 42,8'e ulaşması açığıdaki bozulma eğiliminin oldukça güçlü olduğunu gösteriyor.

→ İhracatın ithalatı karşılama oranı ise 2012 Temmuz ayında %61,6 iken, 2013 Temmuz ayında %57,2'ye geriledi. **Bu durum döviz rezervlerindeki yetersizlikle birlikte değerlendirildiğinde ithalatın finansmanının giderek güçleşeceği anlaşılıyor.**

Kaynak: TÜİK

AKP'nin İzlediği Dış Politika Dış Ticareti Olumsuz Etkiliyor

➔ İzlenen dış politikanın dış ticaretimizi de etkilediği görülüyor. **En çok ihracat yaptığımız 20 ülke arasında bulunan İran, Suudi Arabistan ve Mısır'a yapılan ihracat ilk yedi ayda geçen yılın aynı dönemine göre düşmüş.**

➔ Temmuz ayında tüketim ve yatırım mali ithalatlarında, "ortalamanın oldukça üzerindeki" artışlar dikkat çekiyor. **Bu iç talebin artış eğiliminde olduğunu ve ithalatla karşılandığını gösteriyor.**

İthalat Değişim (%)		
	Temmuz	Ocak-Temmuz
Genel toplam	10,0	7,6
Sermaye (Yatırım) malları	19,8	8,5
Ara (Ham madde) malları	6,0	6,3
Tüketim malları	25,5	15,0
Diğerleri	71,7	18,8

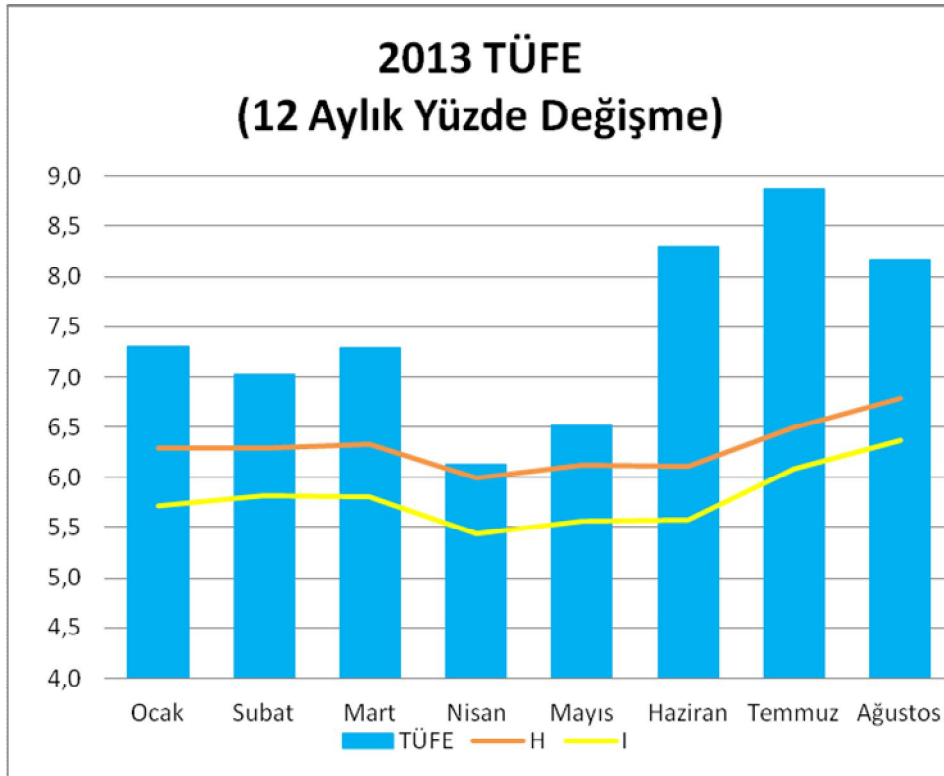
Kaynak: TÜİK

→Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin(TİM) açıkladığı Ağustos ayı ihracat rakamları da Ağustos ayında ihracatın çok parlak olmadığını ortaya koyuyor. TİM'in verilerine göre Ağustos ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1,4 artışla 10,6 milyar dolar olmuş.

Çekirdek Enflasyondaki Artış Sürüyor

→Ağustos ayında TÜFE bir önceki aya göre yüzde 0,10 düşüş, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8,17 artış kaydetti.

→Genel endeksteki aylık gerilemeye karşın çekirdek enflasyon **göstergelerinden H ve I endekslerindeki artışın sürmesi, enflasyondaki aylık düşüşün kalıcı olmadığını, bazı geçici etkilerin ve devlet tarafından yönetilen fiyatlardaki değişimin ayıklanması halinde enflasyonun artmaya devam ettiğini ortaya koyuyor.**

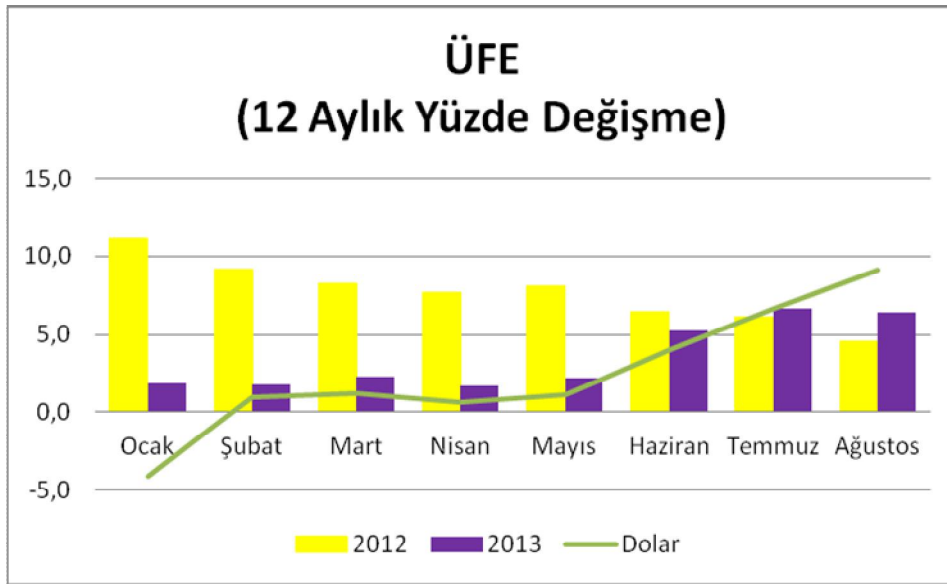

Kaynak: TÜİK

→Diğer taraftan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE), Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,04, bir önceki yılın aynı ayına göre %6,38 artış kaydetti. Böylece 12 aylık ÜFE artışı geçen yılın aynı ayının iki puan üstüne yükseldi.

-Kurdan Enflasyona Geçiş Hızlanacak

→Aslında ABD Dolarındaki artış eğilimi dikkate alındığında Ağustos ayında dolardaki hızlı değer kazanımının henüz fiyatlara yansımadağı dikkati çekiyor. **Dolar kurunun Ağustos sonunda 2 TL'yi aşması ve iç talebin durumu önümüzdeki aylarda kurdan enflasyona geçişi hızlandıracaktır.**

Kaynak: TÜİK

SONUÇ

→Son açıklanan veriler hem dış açığın hem de enflasyonun 2013'de Hükümetin hedeflerinin oldukça üzerinde gerçekleşeceğini ortaya koyuyor.

→Diğer taraftan, Merkez Bankası'nın son açıkladığı %6.2'lik yıl sonu enflasyon tahmininin de aşılaacağı görülüyor. Söz konusu hedefin tutması son 4 ayda aylık enflasyonun ortalama

%0.5'in altında kalmasına bağlı. Bu, son 10 yılı kapsayan TÜFE endeksinde kaydedilen en düşük son 4 aylık artış demek. Ne kur ne de iç talepteki gelişmeler bunu destekliyor.

→ **İstanbul'a yapılacak büyük projelerin finansmanını bulmak giderek zorlaşıyor.** Hazine garantisine rağmen 3. Köprü'nün finansmanını 7 Türk Bankası sağlayabildi. **Yabancı**

finansörün olmadığı konsorsiyum da tüm kamu bankalarının da yer alması dikkat çekiyor.

2.3 milyar dolarlık kredi Garantibank International N.V., Garanti Bankası A.Ş., Halk Bankası A.Ş., İş Bankası A.Ş., Vakıflar Bankası A.Ş., Ziraat Bankası A.Ş., ile Yapı ve Kredi A.Ş. tarafından sağlanacak. Yurtdışı kaynaklarda uzun vadeli finansman yolları tıkanıyor.